

MARCO NORMATIVO GALICIA

EDUCACIÓN EN DIVERSIDADE SEXUAL, DE IDENTIDADE DE XÉNERO E FAMILIAR - 2024

LEXISLACIÓN INTERNACIONAL

DECLARACIÓN UNIVERSAL DE DEREITOS HUMANOS

ARTIGO 2

Toda persoa ten todos os dereitos e liberdades proclamados nesta Declaración, sen distinción algunha de raza, cor, sexo, idioma, relixión, opinión política ou de calquera outra índole, orixe nacional ou social, posición económica, nacemento ou calquera outra condición.

PRINCIPIOS DE YOGYAKARTA.

Principios sobre a aplicación da lexislación internacional de dereitos humanos en relación coa orientación sexual e a identidade de xénero.

<http://yogyakartaprinciples.org/principles-sp/>

Destacamos:

PRINCIPIO 6. O dereito á privacidade

Todas as persoas, con independencia da súa orientación sexual ou identidade de xénero, teñen o dereito a privacidade, sen inxerencias arbitrarias ou ilegais na súa vida privada. Incluindo o dereito para optar por revelar ou non a propia orientación sexual ou identidade de xénero, así como tamén as decisións relativas ao propio corpo e ás relacións sexuais ou doutra índole consensuadas con outras persoas.

PRINCIPIO 16. O dereito á educación

Toda persoa ten dereito á educación, sen discriminación algunha baseada na súa orientación sexual e identidade de xénero, e co debido respecto cara a estas.

CONVENCIÓN DOS DEREITOS DO NENO -ratificada por España-

ARTIGO 3.1.

En todas as medidas concernentes aos nenos que tomen as institucións públicas ou privadas de benestar social, os tribunais, as autoridades administrativas ou os órganos lexislativos, unha consideración primordial a que se atenderá será o interese superior do neno.

ARTIGO 29

Os Estados Partes conveñen en que a educación do neno deberá estar encamiñada a:

- b) Inculcar ao neno o respecto dos dereitos humanos e as liberdades fundamentais e dos principios consagrados na Carta das Nacións Unidas.

CARTA DOS DEREITOS FUNDAMENTAIS DA UNIÓN EUROPEA

TÍTULO III.- Igualdade

ARTIGO 21.- Non discriminación

Prohíbese toda discriminación, e en particular a exercida por razón de sexo, raza, cor, orixes étnicas ou sociais, características xenéticas, lingua, relixión ou conviccións, opinións políticas ou de calquera outro tipo, pertenza a unha minoría nacional, patrimonio, nacemento, discapacidade, idade ou orientación sexual.

LEXISLACIÓN ESTATAL

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA

ARTIGO 9.2.

Corresponde aos poderes públicos promover as condicións para que a liberdade e a igualdade do individuo e dos grupos en que se integra sexan reais e efectivas; remover os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude e facilitar a participación de todos os cidadáns na vida política, económica, cultural e social.

ARTIGO 10

1. A dignidade da persoa, os dereitos inviolables que lle son inherentes, o libre desenvolvemento da personalidade, o respecto á lei e aos dereitos dos demais son fundamento da orde política e da paz social.

2. As normas relativas aos dereitos fundamentais e ás liberdades que a Constitución recoñece interpretaranse de conformidade coa Declaración Universal de Dereitos Humanos e os tratados e acordos internacionais sobre as materias ratificados por España.

ARTIGO 14

Os españois son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer discriminación algunha por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

ARTIGO 20

1. Recoñécense e protexen os dereitos:

a) A expresar e difundir libremente os pensamentos, ideas e opinións mediante a palabra, o escrito ou calquera outro medio de reprodución.

b) Á liberdade de cátedra

c) A comunicar ou recibir información verza por calquera medio e difusión. A lei regulará o dereito á cláusula de conciencia e o secreto profesional no exercicio destas liberdades.

2. O exercicio destes dereitos non pode restrinxirse mediante ningún tipo de censura previa.

ARTIGO 27.1.

Todos teñen dereito á educación, recoñécese a liberdade de ensinanza.

ARTIGO 27.2.

A educación terá por obxecto o pleno desenvolvemento da personalidade humana no respecto aos principios democráticos de convivencia e aos dereitos e liberdades fundamentais.

LEI 27/2005, do 30 de novembro, DE FOMENTO DA EDUCACIÓN E A CULTURA DA PAZ

ARTIGO 4. O Goberno deberá:

1. Promover as accións e actuacións necesarias para desenvolver os contidos das Convencións internacionais sobre a eliminación de toda forma de discriminación racial, discriminación contra a muller e discriminación derivada da orientación sexual.

LEI 2/2010, do 3 de marzo, DE SAÚDE SEXUAL E REPRODUTIVA E DA INTERRUPCIÓN VOLUNTARIA DO EMBARAZO

CAPÍTULO III

ARTIGO 9: Medidas no ámbito educativo

Incorporación da formación en saúde sexual e reprodutiva ao sistema educativo. O sistema educativo contemplará a formación en saúde sexual e reprodutiva, como parte do desenvolvemento integral da personalidade e da formación en valores, incluíndo un enfoque integral que contribúa a:

- A promoción dunha visión da sexualidade en termos de igualdade e corresponsabilidade entre homes e mulleres con especial atención á prevención da violencia de xénero, agresións e abusos sexuais.
- O recoñecemento e aceptación da diversidade sexual.
- O desenvolvemento harmónico da sexualidade acorde coas características das persoas mozas.

- A prevención de enfermidades e infeccións de transmisión sexual e especialmente a prevención do VIH.
- A prevención de embarazos non desexados, no marco dunha sexualidade responsable.

Na incorporación da formación en saúde e saúde sexual e reprodutiva ao sistema educativo, teranse en conta a realidade e as necesidades dos grupos ou sectores sociais máis vulnerables, como o das persoas con discapacidade proporcionando, en todo caso, a este alumnado información e materiais accesibles, adecuados á súa idade.

ARTIGO 10. Actividades formativas.

Os poderes públicos apoiarán á comunidade educativa na realización de actividades formativas relacionadas coa educación afectivo sexual, a prevención de infeccións de transmisión sexual e embarazos non desexados, facilitando información adecuada aos pais e as nais.

LEI ORGÁNICA 1/2023, de 28 de febreiro, POLA QUE SE MODIFICA A LEI ORGÁNICA 2/2010, de 3 de marzo, DE SAÚDE SEXUAL E REPRODUTIVA E DA INTERRUPCIÓN VOLUNTARIA DO EMBARAZO

CAPÍTULO III

Medidas no ámbito da educación e a sensibilización relativas aos dereitos sexuais e reprodutivos

Artigo 9. Formación sobre saúde sexual e reprodutiva no sistema educativo.

1. As administracións educativas, no ámbito das súas competencias contemplarán a formación en saúde sexual e reprodutiva, como parte do desenvolvemento integral da personalidade, da formación en valores, con base na dignidade da persoa, e cun enfoque interseccional, que contribúa a:

a) A promoción dunha visión da sexualidade en termos de igualdade e corresponsabilidade, e diversidade, desde a óptica do pracer, o desexo, a liberdade e o respecto, con especial atención á prevención da violencia de xénero e a violencia sexual.

- b) O recoñecemento da diversidade sexual.
- c) O desenvolvemento harmónico da sexualidade en cada etapa do ciclo vital, con especial atención á adolescencia e mocidade.
- d) A prevención de enfermidades e infeccións de transmisión sexual, especialmente do VIH e do VPH, visibilizando a realidade das persoas VIH+/SIDA, desde o xurdimento do VIH ata a actualidade, facendo fincapé nas súas necesidades e propostas para superar a discriminación e esquecemento no que viven.
- e) A prevención de embarazos non desexados.

2. A educación afectivo-sexual, en todas as súas dimensións, forma parte do currículo durante toda a educación obrigatoria, e será impartida por persoal que recibiría a formación adecuada para iso, en consonancia coa Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 maio, de Educación.

Artigo 10. Apoio á comunidade educativa.

As administracións públicas, no ámbito das súas respectivas competencias, apoiarán á comunidade educativa na realización de actividades formativas complementarias relacionadas coa educación sexual, a prevención de infeccións de transmisión sexual e embarazos non desexados, facilitando información adecuada ao profesorado, nais, pais e titores de persoas menores ou persoas con discapacidade.

Artigo 10 bis. Educación para a prevención das violencias sexuais.

As administracións educativas, no ámbito das súas competencias incluírán, nos termos establecidos na Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, e nas disposicións que a desenvolven e establecen os currículos das diferentes etapas educativas, a educación afectivo-sexual, a igualdade entre mulleres e homes e a educación en dereitos humanos, como medidas dirixidas á garantía da liberdade sexual e á prevención das violencias sexuais, incluída a que pode producirse no ámbito dixital. Estas medidas serán incluídas, así mesmo, co alcance que corresponda, nas ofertas formativas de Formación Profesional previstas na Lei Orgánica 3/2022, do 31 de marzo.

LEI 26/2015, de 28 de xullo, DE PROTECCIÓN Á INFANCIA E Á ADOLESCENCIA

ARTIGO 11.3.

Os poderes públicos desenvolverán actuacións encamiñadas á sensibilización, prevención, detección, notificación, asistencia e protección de calquera forma de violencia contra a infancia e a adolescencia mediante procedementos que aseguren a coordinación e a colaboración entre as distintas Administracións, entidades colaboradoras e servizos competentes, tanto públicos como privados, para garantir unha actuación integral.

LEI ORGÁNICA 8/2021, do 4 de xuño, DE PROTECCIÓN INTEGRAL Á INFANCIA E A ADOLESCENCIA FRENTE Á VIOLENCIA

ARTIGO 9. Garantía dos dereitos dos nenos, nenas e adolescentes vítimas de violencia.

3. Os nenos, nenas e adolescentes terán dereito a que a súa orientación sexual e identidade de xénero, sentida ou expresada, sexa respectada en todos as contornas de vida, así como a recibir o apoio e asistencia precisos cando sexan vítimas de discriminación ou violencia por tales motivos.

LEI ORGÁNICA 10/2022, de 6 de setembro, DE GARANTÍA INTEGRAL DA LIBERDADE SEXUAL

CAPÍTULO I

Medidas de prevención e sensibilización

Artigo 7. Prevención e sensibilización no ámbito educativo.

1. O sistema educativo español incluírá, dentro dos seus principios de calidade, a integración de contidos baseados na coeducación e na pedagogía feminista sobre educación sexual e igualdade de xénero e educación afectivo-sexual para o alumnado, apropiados en función da idade, en todos os niveis educativos e coas adaptacións e apoios necesarios para o alumnado con necesidades educativas específicas, respectando en todo caso as competencias en materia de educación das comunidades autónomas e

en colaboración co ámbito sanitario.

2. Os currículos de todas as etapas educativas non universitarias incluírán contidos formativos sobre o uso adecuado e crítico da internet e as novas tecnoloxías, destinados á sensibilización e prevención das violencias sexuais, a protección da privacidade e os delitos cometidos a través das novas tecnoloxías da información e a comunicación promovendo unha educación na cidadanía dixital mediante a consecución de competencias dixitais adaptadas a nivel correspondente do tramo de idade.

3. As administracións educativas impulsarán, nas universidades da súa respectiva competencia, a inclusión dos anteriores contidos formativos nos plans de estudos conducentes á obtención de títulos universitarios oficiais nos que resulte coherente conforme ás competencias inherentes aos mesmos.

4. Os servizos de inspección educativa, ou órganos que as administracións educativas competentes determinen, velarán polo cumprimento e aplicación do previsto nos apartados 1 e 2 deste artigo en todos os ámbitos do sistema educativo.

LEI 15/2022, de 12 de xullo, INTEGRAL PARA A IGUALDADE DE TRATO E A NON DISCRIMINACIÓN

CAPÍTULO II

O dereito á igualdade de trato e non discriminación en determinados ámbitos da vida política, económica, cultural e social

Artigo 13. Dereito á igualdade de trato e non discriminación na educación.

1. As administracións educativas, no marco das súas respectivas competencias, tomarán medidas efectivas para a supresión de estereotipos e garantirán a ausencia de calquera forma de discriminación por razón das causas previstas nesta lei, e en todo caso, nos criterios e prácticas sobre admisión e permanencia no uso e goce dos servizos educativos, con independencia da titularidade dos centros que os imparten.

2. En ningún caso, os centros educativos que exclúan do ingreso nos mesmos, discriminándoos, a grupos ou persoas individuais por razón dalgunha das causas establecidas nesta lei, poderán acollerse a calquera forma de financiamento público.

3. As administracións educativas manterán a debida atención ao alumnado que, por razón dalgunha das causas expresadas nesta lei ou por atoparse en situación desfavorable debido a discapacidade, razóns socioeconómicas, culturais, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe ou doutra índole, presenten necesidades específicas de apoio educativo ou se desvele que o grupo ao que pertencen sofre porcentaxes máis elevadas de absentismo ou abandono escolar. Atenderase especialmente á situación das nenas e adolescentes.

4. As administracións públicas e os centros educativos poñerán en marcha medidas para previr, evitar e, no seu caso, revertir a segregación escolar, xa sexa mediante mecanismos directos ou indirectos.

5. No contido da formación do profesorado, tanto inicial como permanente, incluírase formación específica en materia de atención educativa á diversidade e á igualdade de trato e non discriminación.

6. As administracións educativas outorgarán, no currículo de todas as etapas educativas, unha atención especial ao dereito de igualdade de trato e non discriminación. Así mesmo, fomentárase a inclusión, nos plans de estudo en que proceda, de ensinamentos en materia de igualdade de trato e non discriminación, tolerancia e dereitos humanos, profundando no coñecemento e respecto doutras culturas, particularmente a propia do pobo xitano e a doutros grupos e colectivos, contribuíndo á valoración das diferenzas culturais, así como o recoñecemento e a difusión da historia e cultura das minorías étnicas presentes no noso país, para promover o seu coñecemento e reducir estereotipos.

7. A Inspección Educativa intervirá para garantir o respecto ao dereito á igualdade de trato e non discriminación e a loita contra a intolerancia no ámbito educativo.

LEI 4/2023, De 28 de febreiro, PARA A IGUALDADE REAL E EFECTIVA DAS PERSOAS TRANS E PARA A GARANTÍA DOS DEREITOS DAS PERSOAS LGTBI

TÍTULO I

Actuación dos poderes públicos

CAPÍTULO II

Políticas públicas para promover a igualdade efectiva das persoas LGTBI

SECCIÓN 5.ª MEDIDAS NO ÁMBITO DA EDUCACIÓN

Artigo 20. Diversidade LGTBI no ámbito educativo.

1. O Goberno, no marco do disposto no artigo 27 da Constitución e na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, incluírá entre os aspectos básicos do currículo das distintas etapas educativas, o principio de igualdade de trato e non discriminación polas causas previstas nesta lei e o coñecemento e respecto da diversidade sexual, de xénero e familiar das persoas LGTBI.

2. O Goberno, previa consulta ás comunidades autónomas, incluírá contidos relativos ao tratamento da diversidade sexual, de xénero e familiar das persoas LGTBI como un dos aspectos que, no marco da atención á diversidade, poderá ser tratado de maneira específica nas probas que se realicen nos procedementos selectivos de ingreso, acceso e adquisición de novas especialidades correspondentes aos corpos docentes establecidos na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio. Inclúranse tamén devanditos contidos nos proxectos de dirección que se presenten nos concursos de méritos para a selección do persoal director dos centros públicos.

3. As administracións educativas competentes e as universidades impulsarán a introdución, nos plans de estudo conducentes á obtención dos títulos universitarios e de formación profesional oficiais que habilitan para o exercicio de profesións docentes, sanitarias e xurídicas, de contidos dirixidos á capacitación necesaria para abordar a diversidade sexual, de xénero e familiar.

4. Así mesmo, as administracións educativas competentes e as universidades promoverán a formación, docencia e investigación en diversidade sexual, de xénero e familiar, e promoverán grupos de investigación especializados na realidade do colectivo LGTBI e sobre as necesidades específicas das persoas con VIH.

Artigo 21. Deberes das Administracións educativas.

1. As Administracións educativas, no ámbito das súas competencias:

a) Colaborarán cos centros educativos nas accións dirixidas a fomentar o respecto á diversidade sexual, de xénero e familiar das persoas LGTBI.

b) Promoverán, no marco do disposto nos artigos 121 e 124 da Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, a inclusión, nos proxectos educativos dos centros e nas súas normas de organización, funcionamento e convivencia, da aplicación de protocolos de prevención do acoso e ciberacoso escolar, tendo en conta o acoso por LGTBIfobia.

c) Impulsarán a adopción de plans de coeducación e diversidade que contemplan, entre outras, accións relacionadas coa formación do profesorado en atención ao respecto á diversidade sexual, de xénero e familiar das persoas LGTBI.

2. Os servizos de inspección educativa velarán polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recolleitos nesta lei.

Artigo 22. Formación no ámbito docente e educativo.

O Goberno e as Administracións educativas, no exercicio das súas respectivas competencias na formación inicial e continua do profesorado, incorporarán contidos dirixidos á formación en materia de diversidade sexual, de xénero e familiar das persoas LGTBI co fin de capacitalo para:

a) Fomentar o respecto dos dereitos e liberdades fundamentais e da igualdade de trato e non discriminación das persoas LGTBI.

b) A detección precoz entre o alumnado dalgún indicador de malos tratos no ámbito familiar por motivo de orientación sexual, identidade sexual, expresión de xénero e características sexuais.

c) O coñecemento das especiais circunstancias do acoso e a violencia escolar polos motivos establecidos nesta lei, as súas consecuencias, prevención, detección e formas de actuación, con especial atención ao ciberacoso.

d) O funcionamento dos protocolos de actuación que deben establecerse de conformidade co artigo 34 da Lei Orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección integral á infancia e a adolescencia fronte á violencia.

Artigo 23. Material didáctico respectuoso coa diversidade LGTBI.

As Administracións educativas, no ámbito das súas respectivas competencias, fomentarán o respecto á diversidade sexual, de xénero e familiar nos materiais escolares, así como a

introdución de referentes positivos LGTBI nos mesmos, de maneira natural, respectuosa e transversal, en todos os niveis de estudos e de acordo coas materias e idades.

Artigo 24. Programas de información no ámbito educativo.

As Administracións educativas, no ámbito das súas competencias, promoverán a aplicación de programas de información dirixidos ao alumnado, ás súas familias e ao persoal de centros educativos co obxectivo de divulgar as distintas realidades sexo-afectivas e familiares e combater a discriminación das persoas LGTBI e as súas familias polas causas previstas nesta lei, con especial atención á realidade das persoas trans e intersexuais.

Fomentarase que estes programas realícense en colaboración coas organizacións representativas dos intereses das persoas LGTBI, así como coa Comunidade Educativa.

SECCIÓN 8.ª MEDIDAS NO ÁMBITO DA FAMILIA, A INFANCIA E A MOCIDADE

Artigo 30. Protección fronte á discriminación das familias LGTBI.

As Administracións públicas, no marco das súas competencias, promoverán políticas activas de equiparación de dereitos, de apoio, de sensibilización e de visibilización da orientación sexual, identidade sexual, expresión de xénero, características sexuais e diversidade familiar das persoas LGTBI.

Artigo 31. Persoas menores de idade en familias LGTBI.

1. Fomentarase o respecto e a protección, así como a non discriminación, das persoas menores de idade que vivan no seo dunha familia LGTBI, en defensa do interese superior do menor, de acordo co disposto no artigo 2.2.d) da Lei Orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de Protección Xurídica do Menor, de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuizamento Civil.

2. As Administracións públicas competentes en materia de protección de persoas

menores de idade garantirán, tendo en conta a heteroxeneidade e diversidade familiar e de acordo coa normativa vixente, a ausencia de discriminación por orientación sexual, identidade sexual, expresión de xénero e características sexuais, na valoración da idoneidade ou adecuación nos procesos de adopción e acollemento, tendo sempre en conta a protección do interese superior do menor.

Artigo 32. Integración familiar e social de persoas menores de idade e novos LGTBI.

As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias, promoverán a realización de actuacións eficaces encamiñadas a lograr a integración familiar e social das persoas menores de idade e novos LGTBI e velarán por que reciban a protección e atención necesarias para promover o seu desenvolvemento integral.

Artigo 33. Formación, información, asesoramento e apoio.

As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias, impulsarán:

- a) Programas e accións de formación e respecto á orientación sexual, identidade sexual, expresión de xénero, características sexuais e diversidade familiar das persoas LGTBI dirixidos á mocidade e a persoas que traballen no ámbito da infancia, das familias e da mocidade.
- b) Programas e accións de información, asesoramento e apoio á mocidade LGTBI.
- c) Programas e accións de sensibilización, orientación, formación e apoio dirixidos a familias con menores de idade e mocidade LGTBI.

CAPÍTULO III

Protección dos dereitos de persoas LGTBI en situacións especiais

Artigo 70. Persoas LGTBI menores de idade.

1. As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias, adoptarán as medidas necesarias para garantir ás persoas LGTBI menores de idade o libre desenvolvemento da personalidade e a integridade física, conforme á súa orientación e identidade sexual, expresión de xénero ou características sexuais, así como as condicións materiais e

afectivas que lles permitan vivir dignamente e alcanzar o máximo benestar, valorando e considerando como primordial o interese superior da persoa menor de idade en todas as accións e decisións que lle conciernan.

2. As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias:

a) Garantirán o exercicio dos dereitos das persoas LGTBI menores de idade en condicións de igualdade respecto ao resto das persoas menores de idade.

b) Adoptarán as medidas oportunas para a protección de menores de idade LGTBI cando se atopen baixo a súa tutela durante a súa estancia nos centros de menores de idade, pisos tutelados ou recursos nos que residan, garantindo o respecto á súa orientación e identidade sexual, expresión de xénero ou características sexuais.

c) Desenvolverán medidas de formación e sensibilización dirixidas ás persoas que atendan a persoas LGTBI menores de idade.

d) Adoptarán as medidas oportunas para previr as agresións que poidan sufrir as persoas LGTBI menores de idade por razón de orientación sexual, identidade sexual, expresión de xénero e características sexuais.

e) Adoptarán as medidas oportunas para a protección das persoas menores de idade LGTBI declaradas en risco ou en situación de desamparo, así como das persoas mozas maiores de idade ou emancipadas que carezan de recursos económicos propios, que fosen declarados en risco ou en situación de desamparo durante a súa minoría de idade.

3. A negativa a respectar a orientación e identidade sexual, expresión de xénero ou características sexuais dunha persoa menor, como compoñente fundamental do seu desenvolvemento persoal, por parte da súa contorna familiar, deberá terse en conta a efectos de valorar unha situación de risco, de acordo co disposto no artigo 17 da Lei Orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro.

TÍTULO II

Medidas para a igualdade real e efectiva das persoas trans

CAPÍTULO II

Políticas públicas para promover a igualdade real e efectiva das persoas trans

SECCIÓN 4.ª MEDIDAS NO ÁMBITO EDUCATIVO PARA PROMOVER A IGUALDADE REAL

E EFECTIVA DAS PERSOAS TRANS

Artigo 61. Protocolos de atención ao alumnado trans e contra o acoso transfóbico.

As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias, elaborarán protocolos de apoio e acompañamento ao alumnado trans, e contra o acoso transfóbico, para previr, detectar e intervir fronte a situacións de violencia e exclusión contra o alumnado trans.

CAPÍTULO III

Protección dos dereitos de persoas LGTBI en situacións especiais

Artigo 70. Persoas LGTBI menores de idade.

1. As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias, adoptarán as medidas necesarias para garantir ás persoas LGTBI menores de idade o libre desenvolvemento da personalidade e a integridade física, conforme á súa orientación e identidade sexual, expresión de xénero ou características sexuais, así como as condicións materiais e afectivas que lles permitan vivir dignamente e alcanzar o máximo benestar, valorando e considerando como primordial o interese superior da persoa menor de idade en todas as accións e decisións que lle concirnan.

2. As Administracións públicas, no ámbito das súas competencias:

a) Garantirán o exercicio dos dereitos das persoas LGTBI menores de idade en co

LEXISLACIÓN EDUCATIVA

LEI ORGÁNICA 3/2020, DO 29 DE DECEMBRO, POLA QUE SE MODIFICA A LEI ORGÁNICA 2/2006, DO 3 DE MAIO, DE EDUCACIÓN (LOMLOE)

ARTIGO 1. Principios de calidade do sistema educativo

- A equidade
- Igualdade de oportunidades
- Pleno desenvolvemento da personalidade a través da educación
- Inclusión educativa
- A igualdade de dereitos e oportunidades que axuden a superar calquera discriminación
- Accesibilidade universal á educación
- Valores que favorezan a liberdade persoal, a responsabilidade, a cidadanía democrática, a solidariedade, a tolerancia, a igualdade, o respecto e a xustiza, así como que axuden a superar calquera tipo de discriminación.

ARTIGO 1 BIS. Principios.

- A educación no respecto aos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas por razón de nacemento, orixe racial ou étnico, relixión, convicción, idade, de discapacidade, orientación ou identidade sexual, enfermidade, ou calquera outra condición ou circunstancia.
- A formación para a paz, o respecto aos dereitos humanos, a vida en común, a cohesión social, a cooperación e solidariedade entre os pobos así como a adquisición de valores que propicien o respecto cara os seres vivos e os dereitos dos animais e o medio ambiente, en particular ao valor de los espazos forestais e o desenvolvemento sostible.
- A capacitación para o exercicio de actividades profesionais, de coidados de colaboración social.

- A preparación para o exercicio da cidadanía, para a inserción na sociedade que lle rodea e para a participación activa na vida económica, social e cultural, con actitude crítica e responsable e con capacidade de adaptación ás situacións cambiantes da sociedade do coñecemento.»

ARTIGO 2. Fins

- O pleno desenvolvemento da personalidade e das capacidades dos alumnos.
- A educación no exercicio da tolerancia e da liberdade dentro dos principios democráticos de convivencia.

ARTIGO 6. Dereitos dos alumnos

1. Todos os alumnos teñen os mesmos dereitos e deberes, sen máis distincións que as derivadas da súa idade e do nivel que estean a cursar.

3. Recoñécense aos alumnos os seguintes dereitos básicos:

- a) A recibir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade.
- b) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.
- f) Á protección contra toda agresión física ou moral.

ARTIGO 33. Obxectivos

- Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, inspirada polos valores da Constitución Española así como polos dereitos humanos.
- Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres.
- Analizar e valorar criticamente as desigualdades existentes e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas con discapacidade.
- Compensación de desigualdades na educación.

LEXISLACIÓN GALEGA

CURRÍCULO DE EDUCACIÓN INFANTIL: DECRETO 150/2022, DO 8 DE SETEMBRO, POLO QUE SE ESTABLECE A ORDENACIÓN E O CURRÍCULO DA EDUCACIÓN INFANTIL NA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ARTIGO 4. Fins.

A finalidade da educación infantil é contribuír ao desenvolvemento integral e harmónico do alumnado en todas as súas dimensións: física, emocional, sexual, afectiva, social, cognitiva e artística, potenciando a autonomía persoal e a creación progresiva dunha imaxe positiva e equilibrada de si mesmo, así como á educación en valores cívicos para a convivencia.

ARTIGO 15. Principios pedagóxicos.

7. Nos dous ciclos desta etapa, atenderase progresivamente ao desenvolvemento afectivo, á xestión emocional, ao movemento e aos hábitos de control corporal, ás manifestacións da comunicación e da linguaxe, e ás pautas elementais de convivencia e relación social, así como ao descubrimento da contorna, dos seres vivos que nela conviven e das características físicas e sociais do medio en que viven. Así mesmo, empregarase unha linguaxe libre de prexuízos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista, nos termos establecidos legalmente. Tamén se incluírá a educación en valores.

8. Así mesmo, incluíranse a educación para o consumo responsable e sustentable, e a promoción e a educación para a saúde que fomente uns hábitos saudables.

9. Ademais, favorecerase que as nenas e os nenos adquiran autonomía persoal e elaboren unha imaxe de si mesmos positiva, equilibrada, igualitaria e libre de estereotipos discriminatorios, incluíndo o coñecemento da diversidade familiar existente.

CURRÍCULO DE EDUCACIÓN PRIMARIA: DECRETO 155/2022, DO 15 DE SETEMBRO, POLO QUE SE ESTABLECEN A ORDENACIÓN E O CURRÍCULO DA EDUCACIÓN PRIMARIA NA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ARTIGO 4. Fins

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, as habilidades lóxicas e matemáticas, a adquisición de nocións básicas da cultura e o hábito de convivencia, así como os de estudo e traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade, e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

ARTIGO 17. Elementos transversais.

1. Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade e o respecto polo Estado de dereito.
2. Evitaranse os comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero. Así mesmo, empregarase unha linguaxe libre de prexuízos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista, nos termos establecidos legalmente.

CURRÍCULO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA: DECRETO 156/2022, DO 15 DE SETEMBRO, POLO QUE SE ESTABLECEN A ORDENACIÓN E O CURRÍCULO DA EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA NA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ARTIGO 4. Fins.

A finalidade da educación secundaria obrigatoria consiste en lograr que as alumnas e os alumnos adquiran os elementos básicos da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico-tecnolóxico e motor; desenvolver e consolidar os hábitos de estudo e de traballo; así como hábitos de vida saudables, preparándoos para a súa incorporación a estudos posteriores e para a súa inserción laboral; e formalos para o exercicio dos seus dereitos e das obrigas da vida como cidadás e cidadáns.

ARTIGO 18: Elementos transversais.

1. Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias da etapa, a comprensión de lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o emprendemento social e empresarial, o fomento do espírito crítico e científico, a educación emocional e en valores, a igualdade de xénero e a creatividade traballaranse en todas as materias.
2. En todo caso, fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a concienciación e formación sobre o cambio climático, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
3. Do mesmo xeito, promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade e o respecto polo Estado de dereito.
4. Evitaranse os comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero. Así mesmo, empregarase unha linguaxe libre de prexuízos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista, nos termos establecidos legalmente.

CURRÍCULO DE BACHARELATO: DECRETO 157/2022, DO 15 DE SETEMBRO, POLO QUE SE ESTABLECEN A ORDENACIÓN E O CURRÍCULO DO BACHARELATO NA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ARTIGO 4. Fins.

O bacharelato ten como finalidade proporcionar formación, madureza intelectual e humana, coñecementos, habilidades e actitudes que permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e aptitude. Así mesmo, esta

etapa deberá permitir a adquisición e o logro das competencias indispensables para o futuro formativo e profesional, e capacitar para o acceso á educación superior.

ARTIGO 7. Obxectivos da etapa.

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa.
- b) Consolidar unha madureza persoal, afectivo-sexual e social que lles permita actuar de forma respectuosa, responsable e autónoma, e desenvolver o seu espírito crítico. Prever, detectar e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais, así como as posibles situacións de violencia.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades de mulleres e homes, analizar e valorar criticamente as desigualdades existentes, así como o recoñecemento e o ensino do papel das mulleres na historia, e impulsar a igualdade real e a non discriminación por razón de nacemento, sexo, orixe racial ou étnica, discapacidade, idade, enfermidade, relixión ou crenzas, orientación sexual ou identidade de xénero, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

ARTIGO 19. Elementos transversais

1. Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias da etapa, a comprensión de lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o emprendemento social e empresarial, o fomento do espírito crítico e científico, a educación emocional e en valores, a igualdade de xénero e a creatividade traballaránse en todas as materias.
2. Do mesmo xeito, promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade, e o respecto polo Estado de dereito.

3. Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, e incorporarase transversalmente a realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual. Así mesmo, empregarase unha linguaxe libre de prexuízos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista, nos termos establecidos legalmente.

LEI 2/2014, DO 14 DE ABRIL, POLA IGUALDADE DE TRATO E A NON DISCRIMINACIÓN DE LESBIANAS, GAYS, TRANSEXUAIS, BISEXUAIS E INTERSEXUAIS EN GALICIA.

CAPÍTULO V

Medidas no ámbito da educación

ARTIGO 22. Inclusión da realidade LGTBI nos plans de estudos.

A consellaría competente en materia de educación incorporará a realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual nos contidos transversais de formación de todo o alumnado de Galicia naquelas materias en que sexa procedente, dará audiencia ao Consello e, de ser o caso, escoitará as asociacións, organizacións e colectivos LGTBI. Así mesmo, visibilizaranse na educación os diferentes modelos de familia establecidos nesta lei. Ademais, revisará os contidos de información, divulgación e formación que xa existan nos distintos niveis de ensino e noutros ámbitos formativos.

ARTIGO 23. Actitudes

A Administración educativa galega, en colaboración co departamento competente en materia de igualdade, fomentará a realización de actividades dirixidas á comunidade escolar para a prevención de actitudes e comportamentos discriminatorios pola orientación sexual ou a identidade de xénero.

ARTIGO 24. Formación do persoal docente

Estableceranse actividades de formación para o persoal docente existente. Así mesmo, incorporarase a realidade LGTBI e os distintos modelos de familia aos cursos e Mestrados de formación do futuro persoal docente e aos plans de estudos das titulacións de

Educación Social, Maxisterio, Pedagogía, Psicoloxía e Dereito.

ARTIGO 25. Divulgación da realidade LGTBI entre as ANPA

A consellaría competente en materia de educación, en colaboración coas ANPA, deseñará contidos para as escolas de pais e nais relativos á realidade LGTBI e aos diferentes modelos de familia.

ARTIGO 26. Combater o acoso e favorecer a visibilidade

1. Estableceranse actuacións para combater o acoso escolar por razón de orientación sexual ou identidade de xénero, favorecendo a visibilidade do alumnado LGTBI e a plena normalidade das distintas orientacións sexuais e identidades de xénero. Así mesmo, informarase sobre os mecanismos de denuncia dos casos de acoso.
2. Para os efectos de favorecer a visibilidade e de integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual nos centros escolares, a consellaría competente en materia de educación favorecerá nos centros sostidos con fondos públicos a realización de actividades específicas próximas a datas de celebracións internacionais relacionadas co recoñecemento efectivo de dereitos a persoas lesbianas, gais, transexuais, bisexuais e intersexuais.